

Vrålet från vildmarken

BARA EN DRYG TIMME FRÅN MIAMIS GLITTRIGA SKYSKRAPOR BREDER ÖDEMARKEN UT SIG. MEN LÅT INTE LUGNET I NATIONALPARKEN EVERGLADES LURA DIG. I DET TYSTA TRÄSKET GÖMMER SIG ALLIGATORER, KROKODILER OCH DEN SKYGGA FLORIDAPANTERN.

FOTO VISIT FLORIDA

eTT VRÅLANDE LJUD hörs inifrån den täta vassen. Det låter som någon som försöker starta en gammal sur utombordare. Flera av turisterna som står på den lilla träspången, inklusive jag själv, ryggar till.

– Är det en panter? frågar en pensionär med sportjacka och kamera med gigantiskt objektiv.

Strax efteråt hörs samma ljud, denna gång precis framför oss, i vattnet. Bara fem meter framför oss lyfter en stor alligator hals och svans ovanför vattenytan och ger ifrån sig ett högljutt avgrundsbröl.

Vi är på Anhinga Trail, en av de bästa platserna att se alligatorer på i Everglades, och borde vara förberedda. Ändå känns det märkligt att vara så nära de stora kräldjuren.

Men folk som lever här i södra Florida är mer vana. Det händer att alligatorer slinker ut från vildmarken och löper amok i villakvarteren. Att människor dödas är dock ovanligt. Oftast är det någon liten söt vovve som får sätta livet till.

FLORIDA

Everglades National Park
 Everglades National Park omfattar ofattbara 563 753 hektar mark i delstaten Florida. Detta utgör dock bara 20% av Everglades totala yta.

PALM BEACH ●
 MIAMI ●
 KEY WEST ●

SEMBO TIPSAR

Visst är det kul att åka snabba, bullriga svävare genom våtmarkerna, men mindre bra för miljö och djurliv. Hyr en kanot eller kajak och vi garanterar en mer givande naturupplevelse.

Everglades är en av Floridas största turistattraktioner. Vid en första anblick kan det vara svårt att förstå varför. Tittar man ut genom bilfönstret ser man en pannkaksplatt, ändlös prärie av gult såggräs och torra träd. Det är vackert, men på ett ödsligt sätt.

Everglades skönhet syns inte på ytan. Särskilt inte om man bränner genom nationalparken med bil eller supersnabb svävare. Men stannar man till så märker man att det till synes döda landskapet bubblar av liv. Det susar i säven. Inte bara brunstiga vrål från alligatorer utan också mer subtila signaler. Fiskar som slår i vattnet. Grodor som kväker. Vingslagen från en fiskgjuse som lyfter från en torr trädgren.

Det unika här, och som gjort att Everglades anses vara skyddsvärt till den grad att det numera är ett Unescovärldsarv, är en mängd, sinnrikt uppbyggda ekosystem som lever i ständig symbios. I de sextusen kvadratkilometer våtmark och subtropisk vildmark som utgör nationalparken trivs alla från sjökor,

svarthbjörnar, tvättbjörnar, alligatorer och krokodiler – till uttrar, ormar, skedstorkar, vithövdade havsörnar, papegojiskar och muränor.

När man bilar i Everglades är ett av de vanligaste vägmärkena de gula som varnar för pantrar på vägen. Men pantrarna, om de finns där ute, håller sig oftast på behörigt avstånd. Det finns bara en handfull kvar i nationalparken. En panterfamilj behöver 500 kvadratkilometer revir att jaga på, så de som inte möter vägdöden dödas ofta av en annan panter som råkar kliva in på den andras territorium.

– Jag såg faktiskt en panter för ett par dagar sedan, från ett flygplan, säger Kirk Singer som med sitt väderbitna ansikte, sin snaggade militärfrisyr och olivgröna uniform ser ut som klichébilden av en park ranger, en person som jobbar med att ta hand om nationalparkerna. Kirk berättar om det pågående projektet med att försöka återställa vattennivån i Everglades till ursprunglig nivå.

Den ständiga dräneringen av marken för att skapa bebodligt land, plus det faktum att storstäder som Miami hämtar merparten av sitt dricksvatten härifrån, har lett till att över hälften av våtmarkerna har försvunnit under det senaste halvsekle. Vilket i sin tur har drabbat djuren, till exempel har antalet vadarfåglar decimerats med 90 procent.

– Florida är det enda stället i världen där alligatorer och krokodiler lever på samma plats. Men krokodilerna hittar man bara här vid kusten, de trivs inte lika bra i sötvatten som alligatorerna, säger Rob medan han pekar ut olika fåglar. Här en trefärgad häger som sitter bland mangrovens rötter. Där en liten strandpipare som trippar omkring på en sandbank.

– Ni européer har mer känsla för natur, säger Rob plötsligt när vi återvänder till bryggan och hoppar av båten.

– I Florida bryr sig inte folk om naturen. Vi måste få människor att gå ut mer och knyta an till sin omgivning. Tills den dag vi inser att vi lever i ett ekosystem, inte över eller under det, är vi körda tyvärr.

SÅ TAR DU DIG DIT

Det finns tre ingångar till nationalparken. Två av dem ligger längs motorvägen Tamiami Trail som löper västerut från

Miami, nämligen Shark Valley och Everglades City. Vi valde det tredje alternativet och åkte söderut från Miami mot Homestead där vägen svänger av genom Everglades och ner till Flamingo där havet tar vid.

ALLIGATOR KONTRA KROKODIL

Everglades är det enda området i världen där man kan se både krokodiler och alligatorer. Den amerikanska alligatoren blir cirka 3–4 meter lång och lever främst i sötvatten. Drygt en miljon alligatorer finns i Florida. Den amerikanska krokodilen däremot lever främst i saltvattnen i närheten av kusten. Den är betydligt större än alligatoren, 4–6 meter. Bara runt 1 000–2 000 krokodiler finns kvar i Florida. Alligatorer är normalt sett rädda för människor, men om de känner sig hotade kan de anfälla. Krokodiler kan vara aggressiva, men väldigt få fall där människor blivit dödade har registrerats i USA.

LADDA UPP MED KÄK

För Floridaturisten är det en chock att komma från McDonald's-land till en ödemark där i stort sett inga restauranger finns, så ta med mat eller bygg upp ett rejält späcklager före avfärd. *